

ГЕОРГИ РАЙЧЕВ ВЕРЕН ДРУГАР

chitanka.info

Денкови имаха теленце. Той помнеше онази радостна вечер, когато говедарят чичо Руси спря пред тяхната порта и повика. Той държеше на гърдите си мъничкото, съвсем жълто теленце, прегърнал го под корема, с провесени надолу крака. Зад говедаря беше тяхната крава, която надничаше през лакътя му, помукваше нежно и се опитваше да достигне с муцуна рожбата си.

Денят беше сряда, затова по обичая кръстиха теленцето Средчо. От този ден за Денка нямаше на света нищо друго освен мъничкия Средчо. Той го хранеше, поеше, решеше, говореше му като на мил и верен другар. Разделяше се с него само когато кака му трябваше да издои кравата или когато го отвеждаха за сън.

Оборът им беше до къщата. Там спяха конят, воловете и кравата. А зад обора имаше ниска пристройка с малка вратичка. Там отделяха Средча да ношува.

Така беше и през онази есенна вечер. Средчо беше по-заякнал и Денко с мъка го отведе да спи. Сетне притисна глава до цепката на вратата, да види какво ще прави Средчо. Телето измуча жално и също притисна отвътре муцуна до вратата и като за отмъщение духна силно в лицето му. Денко отскочи изплашен, закани му се весело с юмрук и тръгна към къщата.

Вечеряха, легнаха да спят. Но кой знае защо, този път Денко дълго мисли за телето и все му се струваше, че не е зарезил добре вратата и че тази нощ ще стане нещо със Средча. Не помнеше кога е заспал. По едно време чу гласа на баща си; навън тропаха много крака, екнаха и сподавени писъци на майка му и кака му. Денко напрегна сили, събуди се и видя вцепенен как висок стражар тласкаше към вратата майка му и сестра му. Детето рипна, прилепи лице до ниския прозорец и погледна. Навън други трима стражари влачеха баща му по двора. Четвъртият блъскаше с приклада на пушката си двете жени. Майка му пищеше, а стражарите кряскаха и ругаеха. Чу ги, като викат:

— Ятаци, а? Ятаци сте били!...

— Не съм ятак! Лъжеш, не съм ятак! — отвърна баща му.

— Хайде, в общината ще кажете! — ревна единият, като го удари по гърба. — И тримата сте такива! Ей сега ще видим! Напред.

Отвякоха близките му. Детето остана само. То надникна през вратата, огледа се и припна навън — гологлаво и босо. Къщата им беше накрай селото. През две-три ниви почваше гората. Отначало

Денко помисли да избяга там. После помисли и реши да обади у лелини си какво се е случило. Но у лелини му го посрещнаха разплакани. Те знаеха всичко. Прибраха детето и се опитаха да го успокоят.

— Лельо, какво е това ятаци? Онези викаха, че и татко, и мама, и кака били ятаци...

— Мълчи, Денко, мълчи, милото ми! — стенеше леля му, като го прегръщаше.

Изминаха така час-два. Съмна; слънцето грееше вече над къщите. Всички стояха пред портата и гледаха към общината. По едно време леля му изписка към мъжа си:

— Петре, връщат се! Водят ги насам... И писаря Диня водят! Газено тенеке носи! Божичко, ще запалят къщата тези кучета...

Денчо гледаше като насън. Хората приближиха и спряха на двора им. Баща му, майка му и кака му бяха вързани, разчорлени и страшни. Един стражар затласка писаря към къщата. Накара го да полее вратата с газ. Отнесоха стария кош до обора и поляха и него. Подпалиха го. Лумна висок пламък и запали сламената стряха на обора.

Леля му пак изпищя:

— Ох, майчице мила, и добитъка ще изгорят... Гръм да ги тресне дано!

Краката на детето се подкосиха. То трепереше цяло, захапало мъничкото си юмруче.

— Ами телето... ами теленцето — мълвеше то.

Но записаните хора не го чуваха.

Тогава детето притихна и изведнъж се отстриани малко от другите, поогледа се и бързо зави по страничната улица. След миг то тичаше по пътя, одето дойде. Стигна до тяхната ограда; полицаите пазеха отпред; зад къщата нищо не се виждаше. Пък и тя беше цяла обгърната вече в пламъци и пушек. Детето се спусна напред, стигна до саята, отвори я, отви повода от шията на телето и подплашеното животно само изтича подир него. На няколко скока стигнаха до пътя.

Ами сега къде да го скрие? Ами ако онези го забележат?... Полето... гората...

И Денко не мисли повече. Не видя кога се озоваха чак до нивите. Пред тях беше прясно разорана нива. Можеха да я заобиколят. Но

детето не мислеше. То поведе телето направо през едрите буци. Падна няколко пъти, ставаше и пак дърпаше телето.

— Бягай, Средчо! Тичай, Средчо, да не дойдат онези...

Така те достигнаха гората и навлязоха. Не търсиха пътека. Промъкнаха се през шубраките. Шипков храст го закачи по лицето. Денко бързаше направо към поляната, дето често го беше водил да пасе. „Ето я! Тука е!“

Детето спря, отдъхна, огледа се. Умореното добиче наведе глава, откъсна бавно няколко тревици, подуши земята и като подви крака, легна на тревата.

Денко стоеше прав, гледаше с изцъклени очи и трепереше. Откъм село подухна вятър. Замириса на изгоряло. Лаеха кучета нататък, чуваха се човешки викове. Над гората се изви гъст облак пушек. Денко стоеше и трепереше. Изведнъж той се олюля, падна на колене като откосено цвете, скри глава върху косматата топла шия на верния си другар и захълца неудържимо. По лицето му се стичаше кръв, одраскано от шипките. Но той не я сещаше, защото по-страшна болка гореше бедното му детско сърце.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.